

[Albrechtsen]

det amerikanske luftvåben og har tjent rent amerikanske interesser. Ifølge avisens oplysninger ønsker lagtinget nu at få afklaret, hvilken information de færøske myndigheder faktisk har modtaget om anlægget, herunder, om det er rigtigt, at de færøske myndigheder kun har modtaget oplysninger om, at aftalen var af rent teknisk karakter, gående ud på at betjene den tilstødende NATO-radarstation. Hvis dette er tilfældet, er de færøske myndigheder jo blevet ført bag lyset.

Albrechtsen (VS):

Det har med god grund vakt betydelig opsigt og mange protester på Færøerne, at det er kommet frem, at de færøske myndigheder efter de oplysninger, der fremsættes i pressen, efter alt at dømme i over 20 år er blevet ført bag lyset med hensyn til, hvad det fulde omfang er af den base, som er indrettet på den amerikanske NARS-kommunikationsstation alene af hensyn til amerikanske formål og interesser. Jeg synes, det er meget væsentligt at få afklaret, om det er korrekt, således som udenrigsministeren oplyste det sidste onsdag, at man skulle være fuldt orienteret.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Når hr. Albrechtsen siger, at det er med god grund, det har vakt opmærksomhed, må hr. Albrechtsen vide noget om denne sag, som jeg ikke ved, men jeg forstår ærlig talt ikke, at den har vakt så stor opmærksomhed. Jeg ser det bare som et nyt eksempel på, at der piskes en stemning op på hele og halve sandheder og fordrejninger.

De danske myndigheder har fra første færd, og det vil sige helt fra planlægningsfasen i 1950'erne, løbende haft kontakt med det færøske landsstyre om NATO-anligger på Færøerne, herunder om relæstationen, om anlæggenes placering, om sammensætningen af personalet og dets opgaver og om aftalen af 1963. Samtidig hermed har der været ført forhandlinger med de færøske myndigheder om en række tekniske spørgsmål i forbindelse med opførelsen og driften af anlæggene og om praktiske spørgsmål i forbindelse med det amerikanske personales ophold på Færøerne. Dettes tilstedeværelse har alle færingere været kendt med i årevis, hr. Albrechtsen. Informationerne er blevet givet såvel i skriftlig som i mundtlig form. Jeg kan efter sagens

natur ikke give mere detaljerede oplysninger om indholdet af informationerne, selv om jeg ikke er i tvivl om, at hr. Albrechtsen hjertens gerne vil have mig dertil.

Kontaktet er i overensstemmelse med hjemmestyreordningen og den praksis, der er fulgt siden 1948, foregået via statsministeriet og rigsombudsmanden på Færøerne til Færøernes landsstyre. Ifølge hjemmestyreordningen og de færøske styrelseslove er det et internt færøsk anliggende, i hvilket omfang lagtinget herefter bliver informeret af det færøske landsstyre.

Albrechtsen (VS):

Jeg synes ikke, at udenrigsministeren svarede på spørgsmålet. Det er jo korrekt, at sagen har vakt så megen og berettiget opstandelse på Færøerne, at lagtinget har besluttet at bede markedsudvalget deroppe om at kulegrave sagen for at finde ud af, hvad der i realiteten er blevet meddelt de færøske myndigheder, for det er jo det, der er spørgsmålet, og det, som udenrigsministeren ikke svarede på. Det drejer sig jo ikke om, hvorvidt der har været amerikanere til stede deroppe osv., for det har alle vidst og kunnet se, men har man oplyst Færøerne om, at dette troposcatteranlæg var der, og at det tjente rent amerikanske formål, hvad der må være helt i strid med den danske basepolitik og da givetvis især helt i strid med den færøske opfattelse af udenrigs- og sikkerhedspolitikken? Det fremgår jo af citater i flere aviser, bl.a. Information og Land og Folk, af en række færøske politikere, at de ikke har modtaget oplysning om det amerikanske anlægs konkrete indhold og formål. Derfor bliver jeg nødt til én gang til at spørge udenrigsministeren, om man har fået oplysning om det. Da rigsombudsmanden på Færøerne forelagde dette for lagtinget, var lagtinget ikke tilfreds med de oplysninger, der forelå. Man ønskede netop at få afklaret det spørgsmål, om man rent faktisk har fået den information. Det har vi ikke fået svar på fra udenrigsministeren.

Thoft (SF):

Det grundlæggende i denne sag er jo, at NARS-stationen ikke er et NATO-anlæg, så når ministeren svarer hr. Albrechtsen, at det færøske landsstyre er orienteret om NATO-